

малого і середнього бізнесу із категорії зовнішньоторговельних компаній наймати співробітників з вищою освітою і досвідом ведення міжнародної зовнішньоторговельної діяльності, заробітна плата яким сплачується Мінекономіки Туреччини; державна підтримка експорту сільськогосподарської продукції. Держава відшкодовує частину витрат за використання засобів зв'язку, електрики і природного газу, а також частково звільняє компанії від сплати податків; підтримка у зміцненні позитивного іміджу турецьких брендів за кордоном. Стимулюючи появу на міжнародному ринку якісних турецьких товарів, держава відшкодовує від 60 до 90% витрат фірм-експортерів, пов'язаних з проведенням презентацій і рекламних кампаній їхньої продукції за кордоном. Максимальна сума відшкодування – 250 тис. дол. на рік [3].

Таким чином, в Україні доцільно розвивати бюджетне фінансування малого і середнього бізнесу чи конкретних галузей економіки шляхом реалізації спеціальних державних програм розвитку, впроваджувати бюджетні гарантії за банківськими кредитами та виділяти бюджетні кошти для кредитування суб'єктів малого і середнього бізнесу, використовувати податкові знижки з метою розвитку національного виробника.

Література:

1. Круп'як І. Фінансове забезпечення розвитку економіки держави. Формування фінансового механізму сталого розвитку України: монографія / за ред. д-ра економ. наук, проф. О. П. Кириленко, доц. О. І. Тулай. Тернопіль: ТНЕУ, 2017, 410 с.
2. Шмиголь Н. С. Бюджетная политика в условиях экономической рецессии: уроки зарубежного опыта. *Економіка. Налоги. Право*. 2016. С. 63-71.
3. Кміть В. М., Жук Ю. І., Чеботарь О. А. Зарубіжний досвід податкового стимулювання підприємництва. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Вип. 3. С. 265-269.

Гаврилишин Олег Андрійович
ст. гр. Ф-43, ТНЕУ

Науковий керівник - к.е.н., доцент Квасниця О. В.

ОСОБЛИВОСТІ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

В умовах структурних змін, які відбуваються в економіці України, одним із пріоритетних постає питання раціонального функціонування такої системи виконання місцевих бюджетів, яка забезпечила б обґрунтоване та доцільне використання фінансових ресурсів країни. З

місцевих бюджетів здійснюються видатки на утримання органів місцевого самоврядування, загальноосвітніх, медичних та культурних закладів, що перебувають у віданні відповідних рад. Складна структура місцевих бюджетів, необхідність раціонального і ощадливого витрачання бюджетних коштів, а також потреба встановлення раціонального взаємозв'язку між Державним та місцевими бюджетами і зумовила необхідність запровадження казначейського обслуговування місцевих бюджетів. Ефективна робота органів Державного казначейства в напрямку обслуговування місцевих бюджетів за доходами і видатками має забезпечити прозорість у розподілі бюджетних ресурсів, а також удосконалити систему контролю за бюджетними процесами, належним виконанням нормативно-правових актів у всіх сферах бюджетної системи через систему функціонування Єдиного казначейського рахунку.

Основним завданням органів Державної казначейської служби України (ДКСУ) в процесі обслуговування місцевих бюджетів є сприяння виконанню бюджетної політики місцевого самоврядування та здійсненню ефективного управління коштами місцевих бюджетів. Це завдання має бути реалізоване через створення оптимальної системи оперативного управління місцевими фінансами і забезпечення своєчасних розрахунків за зобов'язаннями місцевих органів влади та розв'язання проблеми короткострокової незбалансованості місцевих бюджетів. Власне функція процесу управління грошовими потоками має забезпечувати оптимізацію здійснення видатків у межах асигнувань, передбачених місцевими бюджетами. Разом з тим здійснення фінансових операцій за видатками місцевих бюджетів органами Держказначейства має такі особливості:

1) усі кошти місцевих бюджетів накопичуються на рахунках, що відкриваються у територіальних відділеннях казначейства на ім'я розпорядників коштів місцевих бюджетів;

2) оплата видатків органами казначейства здійснюється після одержання від розпорядників коштів розрахункових документів;

3) органи Держказначейства здійснюють контроль за відповідністю касових видатків розпорядників коштів напрямам та обсягу встановлених бюджетних призначень, виділенням асигнуванням та прийнятим зобов'язанням;

4) платіж здійснюється на користь суб'єктів господарської діяльності, які виконали роботи або надали послуги бюджетним установам. Таким чином, роль ДКСУ полягає не у виконанні окремих видаткових повноважень, а у комплексному обслуговуванні всіх учасників бюджетного процесу, забезпечуючи найбільш ефективне використання бюджетних коштів за цільовим призначенням.

Отже, ДКСУ здійснює процедури виконання місцевих бюджетів, ведення бухгалтерського обліку всіх операцій та складання звітності про

виконання місцевих бюджетів. Фінансові органи здійснюють планування бюджетів, загальне управління та аналіз у процесі виконання місцевих бюджетів [1].

Казначейське виконання місцевих бюджетів дає позитивний ефект, тому що така форма роботи забезпечує ощадливе, обов'язково цільове використання коштів місцевих бюджетів.

Касове виконання органами Державної казначейської служби бюджетів дає можливість щодня на рівні районів і області одержувати інформацію про суми доходів, що надійшли до кожного району, а також за кодами бюджетної класифікації, тобто за джерелами надходжень.

Казначейська система обслуговування місцевих бюджетів стала важливим кроком у напрямку:

- створення єдиного механізму для впровадження засад реформування міжбюджетних відносин;

- формалізації єдиних процедур управління видатками на всіх стадіях виконання бюджету;

- посилення поточного контролю за дотриманням фінансової дисципліни та попередження нецільового використання коштів на стадії прийняття зобов'язань та здійсненні платежу;

- запровадження єдиного механізму управління коштами державного та місцевих бюджетів [2].

Разом з тим казначейська система виконання місцевих бюджетів не позбавляє місцеві органи влади прав, гарантованих їм Конституцією та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», а створює належні умови для ефективного виконання покладених на них повноважень. Це відбувається завдяки посиленню контролю за витрачанням коштів місцевих бюджетів, отриманню від органів Державної казначейської служби повної та оперативної інформації про фінансові операції з коштами місцевих бюджетів і поліпшення управління бюджетними зобов'язаннями. При цьому органи місцевого самоврядування мають право приймати рішення у процесі виконання місцевих бюджетів, а органи казначейської служби мають повноваження щодо забезпечення та контролю за реалізацією цих рішень з боку розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів.

Однак казначейське обслуговування місцевих бюджетів має ряд проблемних питань, які спонукають органи ДКСУ до необхідності удосконалення та оптимізації процедур казначейського обслуговування місцевих бюджетів.

Водночас серед важливих проблемних питань, які виникають під час казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками, слід відмітити наступні:

1. Територіальна віддаленість сільських та селищних пунктів, що потребує оптимізації документообігу та скорочення обсягів робіт, які здійснюються в ручному режимі, тощо.

2. Проблеми, пов'язані з необхідністю вдосконалення нормативно-правового забезпечення виконання місцевих бюджетів.

3. Неоптимальний перерозподіл бюджетних коштів між розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів місцевих бюджетів, коли у однієї установи залишаються невикористані кошти, і вона їх повертає до бюджету, а у другій утворюється кредиторська заборгованість, що свідчить про незадовільне виконання головних розпорядників бюджетних коштів, покладених на них бюджетним кодексом функцій.

4. Низка проблем, які виникають під час реєстрації зобов'язань, та проблеми, які виникають у прийнятті до виконання платіжних доручень від одержувачів та розпорядників бюджетних коштів з виконання місцевих бюджетів.

5. Великою проблемою є те, що у розпорядників та одержувачів бюджетних коштів та у органів Державної казначейської служби на сьогодні відсутня єдина методика відображення в бухгалтерському обліку операцій, які здійснюються у державному секторі, що не дозволяє отримувати повну, достовірну та прозору інформацію про фінансовий стан держави, а Державній казначейській служби у повній мірі виконувати його повноваження.

Важливе значення для забезпечення вдосконалення казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками належить пошуку більш ефективних шляхів управління бюджетними коштами.

Основною передумовою підвищення ефективності управління коштами місцевих бюджетів є удосконалення казначейського обслуговування місцевих бюджетів як за доходами, так і за видатками та базуватися на пошуку нових форм та методів досягнення позитивних результатів роботи у майбутньому. Удосконалення казначейського обслуговування місцевих бюджетів сприятиме найбільш ефективному використанню бюджетних коштів та обов'язково їхньому цільовому використанню.

Література:

1. Нікуліна Т.О. Проблеми та шляхи удосконалення діяльності органів Державного казначейства України. *Економікс*. 2010. №9. С. 3-5.
2. Костенко О. Актуальні питання розвитку інформаційних технологій в Держказначействі. *Казна України*. 2010. №1 (4). С. 24-25.